

El Pas dels Pirineus (III)

Tercera part del text de la veu Pas dels Pirineus en el Diccionari de sant Josep maria Escrivà de Balaguer, editat per Monte Carmelo en castellà.

13/04/2016

(Continuació)

3. Principat d'Andorra

Després de cinc dies d'espera emboscats a les muntanyes de Rialp, el 27 de novembre, al vespre, van

iniciar una marxa extenuant per senders de muntanya, caminant de nit i descansant durant el dia. El guia de l'expedició era un jove de la zona a qui anomenaven Antonio, encara que posteriorment es va saber que el seu nom era Josep Cirera. Van arribar sans i estalvis al Principat d'Andorra, terra neutral en els temps de guerra que corrien per Espanya, la matinada del dia 2 de desembre de 1937. A causa de les fortes nevades, la frontera amb França -per on el grup volia continuar el viatge per arribar a Burgos- estava tancada i van haver de romandre a Andorra fins al 10 de desembre. Durant l'estada es van allotjar a l'Hotel Palacín, a Escaldes-Engordany (que des de l'any 2005 es diu Hotel Siracusa), el mateix hotel on s'allotjaven els gendarmes francesos arribats amb l'esclat de la Guerra Civil per mantenir l'ordre intern en aquells anys difícils. Els gendarmes

eren al Principat sota les ordres del coronell René Baulard.

Sant Josepmaria va celebrar l'eucaristia a l'església parroquial d'Escaldes-Engordany (sota l'advocació de sant Pere Màrtir). També ho va fer a l'església parroquial de Sant Esteve d'Andorra la Vella, capital del Principat, a l'oratori del Col·legi Meritxell (regentat pels monjos benedictins de Montserrat) i a l'oratori del Col·legi Sagrada Família a Escaldes-Engordany, de les Germanes de la Sagrada Família d'Urgell, amb escoles al Principat d'Andorra des de l'any 1882. Durant aquests dies va conèixer força persones, com l'arxiprest d'Andorra, mossèn Lluís Pujol, amb qui mantindria des d'aleshores una bona amistat.

El divendres 10 de desembre de 1937 van pagar l'hotel; la suma pujava a 1.408 francs francesos, que finalment

la família Palacín-Fiter, propietaris de l'establiment, va deixar en 1.300 francs. Amb 108 francs més a la butxaca van poder fer front als problemes que els van sorgir fins arribar a Burgos.

Van sortir d'Escaldes-Engordany en un autobús en direcció a la frontera francesa. A Encamp van haver de baixar del vehicle i travessar a peu la població, a una altitud de 1.266 metres i amb una temperatura que no superava els 4 graus, a causa de les gelades que assolaven el país. Novament van arribar fins a Soldeu amb autobús, però des d'allà no es va poder continuar. Encara els quedaven tretze quilòmetres fins a la frontera, trajecte que van haver de fer a peu tot i les baixes temperatures i un camí cobert de neu, enfonsant-se fins als genolls en cada pas. Passat el port d'Envalira sobre les onze del matí, van arribar al Pas de la Casa, a través d'una de

les carreteres més altes d'Europa (2.408 metres). Allà els esperava un autocar de catorze places que es va omplir amb més de vint persones i que els va portar a la ciutat francesa de l'Hospitalet-pres-I'Andorre. La gendarmeria francesa, amb pales i un tanc llevaneus, s'havia ocupat d'obrir el camí al trànsit. Van arribar al control a les dues del migdia, van presentar la documentació i se'ls va concedir permís per circular per França, tan sols per vint hores. Passades les cinc van reprendre la marxa.

Bibliografia: AVP, II, pp. 184-225;
Alfred Llahí - Jordi PIFERRER,
Andorra: tierra de acogida, Madrid,
Rialp, 2010; Manuel J. PELÁEZ,
"Informes jurídicos y notas políticas
sobre la situación política y jurídica
de Andorra remitidos al Prefecto de

los Pirineos Orientales (1881-1970) por el Ministerio de Asuntos Exteriores galo, por el Comisario extraordinario para los Valles de Andorra René Baulard y por Paul Ourliac (primera parte) ", *Contribucions a las Ciencias Sociales*, 7 (2010), revista digital; ID "Informes jurídicos y notas políticas sobre la situación política y jurídica de Andorra remitidos al Prefecto de los Pirineos Orientales (1881-1965) por el Ministerio de Asuntos Exteriores galo, por el Comisario extraordinario para los Valles de Andorra René Baulard (1933 y 1936-1940) y por otras autoridades y personalidades políticas y académicas (segunda parte)", *Contribucions a las Ciencias Sociales*, 8 (2010); Manuel J. PELÁEZ M - Ma. del Carmen AMAYA GALVÁN, "Informes jurídicos y notas políticas sobre la situación política y jurídica de Andorra remitidos al Prefecto de los Pirineos Orientales (1881-1965) por el Ministerio de Asuntos

Exteriores galo, por el Comisario extraordinario para los Valles de Andorra René Baulard (1933 i 1936-1940) y por otras autoridades y personalidades políticas y académicas (tercera parte)", *Contribucions a las Ciencias Sociales*, 10 (2010); Jordi PIFERRER, Camí d'Andorra. D'Oliana a Andorra per camins de muntanya, Terrassa, Albada, 2004; Octavio Rico - Dámaso Ezpeleta, Travessant la nit. Sant Josepmaria Escrivà, tardor de 1937. El pas dels Pirineus, Terrasa, Albada, 2004

.....

pdf | document generat
automàticament des de <https://opusdei.org/ca/article/el-pas-dels-pirineus-iii/> (06/04/2026)